ТОВАРИШІ РОБКОРИ! Пишіть до своєї сторінки з фабрик, з майнів, лісів, залізниць, фармів і від організацій. Пишіть з усіх усюдів і про все!

Сторінка Робітничих Кореспондентів

ТОВАРИШІ РОБКОРИ! Поширюйте свою газету між робітниками й фармерами! Зробіть свою сторінку справжньою трибуною трудових мас!

СВЯТКУВАЛИ ДЕНЬ ЖОВТНЯ Й ДВАНАЦЯТКИ.

Старанням відділів ТУРФ-Дім, Р.З.Т. і Секції Молоді в неділю, 17. листопада ц. р., в Українськім Робітничім Домі в Медисін Гет, Алта., відбувся концерт-мітінґ для відсвяткування 12 річниці Жовтневої революції.

Перша часть програми призначена була для відсвяткування Жовтневої революції.

А друга половина програми була призначенню для вшанування 7. річниці героїв С. Мельничука, П. Шеремети і І. Цепка.

В годині 8.30 вечером тов. Ю. Капелюх, відкриваючи концерт, пояснив присутним ціль концерту, а мандолінова діточа орхестра під управою молодого тов. Н. Книш відіграли і відспівали "Інтернаціонал".

Програма була досить обширна змістом, в яку входили ріжні точки музичні, деклямації і промови.

В девятій точці програми виступив тов. Н. Книш з рефератом, в якім переповів історію Жовтневої революції, які великі досягнення зробили працюючі за 12 літ існування радянської влади на освітньо-культурному полі. Бесідник згадав також за нашу пресу, яка стоїть на сторожі робітничих інтересів й що місяці листопад та грудень є призначені на пресову кампанію, у якій повинні взяти участь усі зорґанізовані робітники, робітниці й їхня молодь.

В другій половині програми, яка була призначення для святкування 7. річниці Дванацятки виступив з рефератом тов. Т. Івасєчко. Він переповів історію боротьби з 1922 р. наших славних революціонерів Ст. Мельничука, П. Шеремети і І. Цепка, які завзято боролись проти насильства шляхетської Польщі і зате загинули під мурами чортківської тюрми 11 листопада 1922 року. На закінчення мандолінова діточа орхестра відіграла і відспівала "Діточий Інтернаціонал".

Медисін Гет, Алта. *Робкор.*

ЖИТТЯ РОБІТНИКІВ НА НОВИХ ДОРОГАХ.

Читаючи "У.Р.В.", находив я дописи з ріжних галузей праці робітників. З одної тільки галузі не находив, до якої попав і я, шукаючи за будь-якою роботою, щоб сяк-так забезпечити собі життя в надходячій зимовій порі, яка є так страшною для робітників західної Канади. Це ті робітники, які роблять в контракторів при будові насипу, як залізничих доріг, та і гостинців (гай вей).

Ця кемпа-ґенк, де якраз мені прийшлось робити, будувала гостинець з Принц Алберт на північ до Нешенал Парку.

Як при всіх роботах, так і в цій, не бракує форманів переважно українців. Панки ці є добре платні, бо їхня плата виносить більше як двох робітників. Гроші беруть тілтьки за те, щоб наганяти робітників до праці як собак. Були формани і з других народностей, але відносились хоч трохи лучше таки від наших.

Умовини праці на цих роботах є дуже погані. Більшість робітників при таких роботах роблять кіньми. Години праці є аж надто великі, бо 15 годин денно, числячи від 3.30 годині рано до 8.30 вечером, бо тільки одну годину в обід мають робітники відпочинок, а то часом й цеї немає.

Робітників працювало там чимале число. Вони були всіляких народностей, між ними не бракувало й українців. Люди переважно релігійні. В них немає ніякого радикального погляду. Ніхто з них не читає не то робітничої преси, але таки ніякої. А яка їх ціль? Ціль багатьох таких робітників, щоб прискаржити свого товариша-робітника перед форманом або босом і то для того, щоб стати вірнішим і здатнішим робітником.

Один робітник, працюючи на плузі (на цім, що ладує землю на вози), людина, не маючи ніякого характеру й найменшого почування людськости, безнастанно доносив на робітників. А поводження його з робітниками було таке ординарне, яке тільки може уявити собі людина.

Коли заходила балачка про орґанізацію робітників і робітничу пресу, то одного разу цей робітник, коли я йому запропонував, щоб він передплатив собі "У.Р.В.", накинувся на робітничу пресу, заявляючи між іншим: "Що, ти хочеш, щоб я читав ґазету сенкшенменів?" Отаких робітників є ще дуже багато.

Тому я звертаюсь до вас товариші, що працюєте по цих роботах: Ставайте членами робітничих орґанізацій, читайте тільки робітничу пресу, бо лише такою дорогою навчитеся, як поліпшити недолю вашої праці і як вам треба боротися проти тих кривд, які вам діються.

Саскатун, Саск. *В. Г—к.*

РОБІТНИКИ ПО ГОТЕЛЯХ І РЕСТОРАНАХ ПОВИННІ ОРҐАНІЗУВАТИСЯ У СВОЮ ЮНІЮ.

Коли скінчилася світова війна і працююче населення побачило за кого і за що воно проливало свою кров, тоді між ним зачав ширитися революційний рух і европейські хижаки цего настрашилися. Щоб позбутися з своїх країн небезпечного революційного елементу, вони повели широку аґітацію за тим, щоб вишати цей елемент до Канади і до Злучених Держав. Тому зачали представляти ці країни як такі, в яких не треба надто тяжко працювати, щоб доробитися незалежного життя. Говорено бідним робітникам і селянам, що в цих країнах робітники дістають по пять доларів денно за 8-годинний день праці в місті і за 10-годинний на фармі.

Багато бідних селян і робітників повірило цим байкам. Вони заставляли останній кусок землі, а хто нічого не мав, той зичив на дорогу грошей і не журився, що не віддасть, бо заробляючи пять доларів денно, не забере багато часу віддати тих около 200 доларів.

Приїхавши сюди, зараз переконалися нещасні іміґранти, що їх надули несовісні аґенти, бо де не повернешся, всюди безробіття, нужда і злидні. Коли пощаститься робітникові дістати працю, то все одно користи з неї великої немає, бо платня така мізерна, що не вистарчає на людський прожиток.

Я нераз застановлявся над тим, чому воно так, що, наприклад, в одним з найбільших готелів, в сіпіарськім готелі Роял Йорк в Торонто, буржуазія гуляє днями і ночами, їсть вибірні страви, за один обід платить найменше два долари, за нічліг від пять доларів вгору, а тисячі робітників не мають досить грошей, щоб кожного дня випити горнятко теплої кави. І цей самий Сіпіар, який робить такий великий профіт не лиш на згаданім готелі, але на ріжних фрейтах, експресах і на перевозі пасажирів, платить своїм робітникам таку нуждену платню, з якої не могла б вижити навіть собачка першого-ліпшого директора сіпіарської компанії.

От, наприклад, я. Працюю в Сіпіара і не жалію свого здоровля, бо хоч би хотів жаліти, то боси не позволять, а за два тижні праці виплатили мені $29.03. Таку платню одержують робітники за довгі години праці, бо працюють від семої години рано до девятої вечером, услуговуючи панам, що приходять до згаданого готелю на смачні страви.

І кого-ж винувати за такі обставини? Невже-ж цему всьому винен таки самий Сіпіар? На мою думку, ні! Винні самі робітники, які не стараються поліпшити своїх обставин при помочі своїх робітничих юній, які стали-б речниками їхніх справедливих домагань і керували боротьбою за кращі условини праці. Ці робітники замість тісного порозуміння і обєднання, доносять один на одного до босів, показують пальцем на більшовиків і тішаться, як бос сквітує з роботи ненависного більшовика, який часом скаже несвідомому робітникові слово правди про панів.

Читаю "Укр. Щоденні Вісти" і знаходжу там багато дописів про визиск тих робітників, які працюють по готелях і ресторанах в Злучених Державах. Тимчасом і в Канаді є велике число українських дівчат і хлопців, що працюють по ресторанах і готелях і терплять менший визиск від своїх товаришів по праці в Злучених Державах, але на сторінках "Укр. Роб. Вістей", ви не знайдете дописів про їхнє життя-буття. Всі вони загадущили свій слух гамірним готельним і ресторанським життям і думають, що їм цілком непотрібно боротися за кращу платню і за коротші години праці.

Та аж сумно дивитися на те, як, наприклад, в цім сіпіарськім готелі в Торонто, український робітник ненавидить свого товариша робітника лиш длятого, що він є поляк. Мені доводилося чути, як український несвідомий робітник висказався, що, коли-б він мав силу і право, то громив би всіх поляків так, як Петлюра громив жидів. Цей робітник не навидить польського робітника, бо він читає такі рептильки, як "Укр. Голос", який каже українському робітникові дихати ненавистю до польського робітника, а самий поширає польську шляхту і хоче будувати місток на Радянську Україну через Англію до Польщі, а там вже і до Києва. Таке, принаймні, сниться розфантазованому редакторові тої ґазети.

Тому час вже пізнати, що всі робітники, без огляду на народність, є нічим іншим тільки жертвами ненаситного капіталу, який любить часом заграти на національних струнах, щоб поріжнити несвідомі робітничі маси і лекше їх використати. Нинім про визиск до нашої робітничої преси і стараймося створити свою юнію, яка сказала б за нас слово правди навіть такому всемогучому Сіпіарові. З орґанізованим робітництвом він мусів би чиститися.

Пролетар.

Торонто, Онт.

ЗДОБУТКИ ГЕМИЛТОНСЬКОГО СТРАЙКУ.

Читачам "Укр. Роб. Вістей" вже відомо, що страйк в Гемилтоні, Онт., в Нешинал Стіл Кар Ко закінчився. Він тревав сім тижнів. Робітники Канади знають, яку геройську боротьбу видержали ці робітники страйкері — проти яких йшли сотки узброєної поліції, та ціла правляча капіталістична машинерія.

Через сім тижнів поліція день і ніч герцювала, звивалась на пікетовій лайні, обороняючи капіталістичні інтереси компанії, та жалюгідних скебів-страйколомів.

Стерегли як собаки, щоб хто небудь з страйкерів не заговорив до страйколома, щоб його не переконав і аби він не йшов до роботи, а виходив на страйк та боровся за поліпшення своєї заробітної платні. Це був наглядний доказ, що влада з поліцією боронила компанійні інтереси. Це бачили не лише страйкері, а бачили всі робітники міста Гемилтону.

Страйк на семім тижні був відкликаний. Страйкері рішили були вертати назад до праці з огляду на те, що компанія виконала деякі їхні домагання.

Компанія підвищила платню 15 ц. на годину. Це є невелика побіда, це правда. Вона булаби великою побідою лише тоді, коли-б компанія була сповнила вповні всі домагання страйкерів.

Але все-ж побіда ця є здобута тяжкою, впертою боротьбою робітників, яких платня настільки була низькою, що вони з нею не могли вижити й сім тижнева їхня боротьба заставила компанію цофнутися й піти на уступки робітникам.

Що здобули ще старайкуючі робітники? Здобули в цій боротьбі Індустріяльну Юнію, що дійсно бореться за поліпшення обставин життя й праці робітників. Вона є дійсно робітничою, бо робітники в юнію контролюють самі, а найголовніше, що запроданчим угодовським лідерам у цій Індустріяльній Юнії немає місця. То лише Американська Федерація Праці є тим гніздом, де всякі вороги робітництва та всякі запроданчі лідери мають в ній місце.

Страйк в Гемилтоні показав робітництву цілої Канади, а з окрема в Гемилтоні, що Комуністична Партія Канади пішла перша на поміч страйкуючим робітникам і коли було зібрано по цілій Канаді поверх $3,000 на допомогу страйкерам, то це зложили і відізвалися робітники Канади на заклик комуністичної партії.

Тому компартія в Гемилтоні здобула велику симпатію. За поміччю цеї партії з'орґанізовано тут Індустріяльну Юнію, яку започатковано в Нешинал Стіл Кар Ко., а яка пускає своє галуззя на другі фабрики цего міста. Є надія, що внедовзі буде з'орґанізовано кільканацять фабрик в Індустріяльну Юнію.

Цей страйк приніс і деяку науку робітникам. Всі вони бачили, як віднеслись до страйку поліція, міська рада, мейор Буртон, місцевий Трейд енд Лейбор Кавнсіл.

Провінціональні вибори.

Комуністична партія поставила була кандидата на Іст Гемилтон до провінціонального Онтерійського парляменту тов. Стюарта Смита, що в день голосовання дістав 502 голоси.

В часі виборчої кампанії розкинено тисячі виборчих відозв і ґазети "Воркера", розкидано по хатах міста Гемилтону, так що виборучу пропаґанду поширено тут широко.

Страйк і вибори, в яких брала участь компартія, зробили добру клясову освідомлюючу роботу і цим наблизило робітників до компартії Канади.

Багатьом робітникам тепер стало ясно, за що бореться компартія й що вона одинока партія, що вказує робітникам правильний шлях до освободження, шлях за владу робітників і фармерів.

Раранченко.

Гемилтон, Онт.

МИ ЗОРҐАНІЗУВАЛИ ВІДДІЛ С. М.

В Брентфорд, Онт., до тепер ще не було відділу Секції Молоді, а це тому, що не було ще відділу ТУРФДім, який зорґанізовано у нас рік тому назад.

Відділ Р.З.Т. і відділ Жіночої Секції у нас існували вже давніше. І хоч у нас не було ще відділу С.М., так це не значить, що нас, молоді, не було в орґанізації зовсім. Ні, ми до орґанізації приходили й скорше, приглядалися роботі старших, а навіть часто самі помагали в праці, як у влаштуванню концертів, представлень то що. Старші товариші помагали нам і заохочували нас до всього, щоби підготовити нас до Секції Молоді.

Дня 16. листопада загостив до нас орґанізатор С. М. тов. Я. Бобисюк, щоб зорґанізувати у нас новий відділ С. М.

До прибуття вище згаданого товариша ми підготовились заздалегідь. Враз з учнями діточої школи ми вивчили діточе представлення в трьох діях, п. н. "Ой у поли жито", яке й випало досить добре. На це представлення прийшле досить публики, щоб побачити, як молодь буде грати вище згадане представлення.

По представленню промовив тов. Я. Бобисюк. Він говорив про ціль і завдання робітничої молоді в клясовій роботьбі. Павів також це, як то молодь тяжко працює тепер в індустрії, та як її немилосерно визискують капіталісти, як також це, що вони стараються орґанізувати її у ріжних буржуазних орґанізаціях для оборони своїх інтересів. Згадав також про загрозу війни, на випадок якої робітнича молодь потерпить першою. Говорив також про це, як то робітнича молодь провадить боротьбу з фашізмом в Торонто. На останку закликав молодь, щоби вписувалась до С. М. і помагала старшим товаришам у їхній праці. На його заклик вписалось 11 членів і членкинь, з яких зараз сформовано відділ. Після цего товариш орґанізатор дав нам вказівки, як провадити працю.

В нашій місцевості є багато української молоді, яка ще не належить до жадної орґанізації, а деморалізується по вулиці.

Деякі з них мали-б охоту стати членами нашої орґанізації, так родичі не позволяють їм цего, бо й вони самі не є членами нашої або жадної орґанізації. Вони наслухались ріжних панських посіпак і вірять їм усім насліпо.

Тому я від імени орґанізованої молоді кличу до таких родичів, щоби вони прийшли і переконалися самі на власні очі, що у нас робиться тільки користну працю для цілого суспільства, а нічого такого, що було-б злим для молоді.

Вірю також, що наша зорґанізована молодь поцраює над цим, щоб дітей, які ще не належуть до С. М. переконати і притягнути у свої ряди.

Хай живе і розвивається С. М. в користь всім працюючим!

П. К.

Брентфорд, Онт.

МИ ТАКОЖ РОЗГОРНУЛИ ПРАЦЮ.

Вже від довшого часу не писалося нічого на сторінках "Укр. Роб. Вістей" про нашу місцевість Вейн, Алта., а це тому, що ця околиця є майнерська і літом немає що тут робити майнерам, бо майни майже не працюють. Доводиться майнерам виїздити звідси літом і шукати праці.

З приходом осени майни зачинають йти в рух і тоді майнері повертають і зачинають свою працю в майнах. Разом з рухом в майнах, починається рух в наших орґанізаціях.

Слід згадати, що в нас існує відділ Р.З.Т., який числить 50 членів і 5 членкинь. Окрім нього існує в нас відділ ТУРФДім, який зараз начисляє всего 11 членів, але з кожним днем число членів зростає і маємо надію, що в короткім часі наш відділ буде досить сильний.

Оба відділи зачали спільно працювати. Насамперед вибрали вони освітньо-мистецький комітет, що складається з 9 членів і членкинь. Старанням цього комітету відбулася в нас на 29. вересня дуже поучаюча лекція на тему: "Що таке орґанізація?" Лекцію виголосив т. С. Юрійчук з Дромгелер. Він говорив так ясно, що присутна публика зрозуміла всі його виводи по цім так важнім питанню і винесла з цего багато користи.

Того самого дня відбулося в нас двоє представлень, одно на дві дії п. н.: "Більше засоромився як налюбився" і друге на одну дію, п. н.: "Депутати до Відня". Аматори вивязалися з своїх роль дуже добре і публика показала своє задоволення оплесками. Слід згадати, що участь в представленню брали і не-члени наших орґанізацій і наш комітет бажає зложити їм на оцім місці щиру товариську подяку. Ми віримо, що ці товариші і товаришки будуть нам і надалі помагати в нашій культурно-освітній праці і цим самим причиняться до поширення свідомости між українським робітництвом в цій місцевости.

Трудно нам розвинути в цій місцевости культурно-освітню працю на велику скалю, а то для того, що не маємо власного приміщення і на кожне підприємство доводиться нам рентувати салю, за яку мусимо платити високий рент. Та я вірю, що колись і в нас обставини зміняться на краще. Треба лише, щоб всі наші робітники і робітниці зрозуміли, що лиш в орґанізації сила і масово вступали до наших орґанізацій. Ходити одинцем не можна, а головно тоді, коли робітники світа лагодяться до остаточної боротьби з капіталом, який гнобив і визискував їх віками, а зараз той визиск дійшов вже до такого розміру, що годі його довше терпіти.

Берімся, товариші, до спільної праці. Хай щезне незгода, а на її місце прийде солідарність і розуміння своїх інтересів!

Н. Тимош.

Вейн, Алта.

ПІШОВ З ДОНОСОМ НА МЕНЕ.

Може воно і запізно згадувати про те, що діялося два роки тому назад, а тимбільше тому, що в цім не було нічого надзвичайного, то все таки я хочу згадати про це кількома словами. В 1927 році я працював на залізній дорозі в західній Алберті. Праця була тяжка, а головно для мене іміґранта, що не знав анґлійської мови і не смів навіть піднестися при праці, бо боявся втратити роботу. Нераз напрацювався так тяжко, що ледве ноги волік до дому, але що мав робити. Треба було терпіти, бо хотілося їсти, то треба було і робити.

Вкінці ця робота далася мені в знаки так, що я задумав квітуватися. Одного дня, коли я вийшов до роботи, приступив до мене формен і сказав мені, що до міста приїздив один фармер і казав йому, щоб мене сквітувати, бо я не буду до кінця робити. Запитав мене також, що я з тим фармером маю, що він на мене не дуже добрим оком дивиться? Я відповів йому, що між нами немає нічого такого, за що ми між собою ворогували-б.

Ціла справа представлялася так: в згаданого фармера був на борті один робітник, отже фармер користав з нього і тому прийшов до формена просити, щоб мене сквітував, а того робітника взяв на моє місце. Згаданий робітник мав робити на секції і далі бортуватися в того фармера. Отже тут пахло особистою користю і тому той фармер хотів позбавити мене роботи. В очі він мені світив і виглядало, що не має нічого проти мене. Але особиста користь заставила його пуститися на нечесний спосіб, при помочі якого думав він відібрати роботу іміґрантові.

Одного разу я написав короткий допис до "Укр. Роб. Вістей" і коли цей фармер прочитав його то сказав, що в мене немає на стільки здібности і гумору, щоб аж писати до ґазети допис. Вкінці заявив, що я несвідомий і безхарактерний.

Я не претендую на свідомого, однак ніколи не хочу бути таким свідомим, як вище згаданий фармер, який немало використав нещасних іміґрантів через їх несвідомість. Коли цеї фармер думає, що свідомість полягає в тім, щоб робити на когось задармо, то хай він тримається такої свідомости. Коли-ж я несвідомий, то стараюся бути свідомим. Я став членом Р.З.Т. зараз по моїм приїзді до Канади і передплатив собі "Укр. Роб. Вісти", бо був вже на стільки свідомий з старого краю, що робітникові годі обійтися без робітничої ґазети. Я читаю і вчуся, щоб ще краще пізнати ту несправедливість, яку кожний робітник відчуває, та не кожний розуміє чому вона діється. Я є того переконання, що кожний український робітник в Канаді повинен читати цю ґазету, бо лиш вона старається отворити очі несвідомим українським робітникам в Канаді. Коли таке моє становище зглядом робітничої кляси є хоч малою ознакою моєї свідомости, то я цим можу лиш радіти. Коли-ж його не можна порахувати на карб моєї свідомости, то я цим не гризуся, але ще з більшим завзяттям буду старатися робити так, щоб таки колись можна було назвати мене свідомим членом робітничої кляси.

Ілько Шанц.

Лочвейл, Алта.

ЗАБАВА! ЗАБАВА!

СТАРАННЯМ ВІДДІЛУ СЕКЦІЇ МОЛОДІ У ВІННИПЕҐУ

— відбудеться —

У ВІВТОРОК З ГРУДНЯ

В ШКІЛЬНИЙ САЛІ НОВОГО БУДИНКУ УКР. РОБ. ДОМУ

ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА

В КОРИСТЬ ПРЕСИ.

На забаву запрошується членів і членкинь українських робітничих орґанізацій та симпатиків.

До танців буде приграватн добра музика, тому приходіть громадно весело забавитися в товаристві своїх знайомих. Початок в год. 9. вечером.